

Ірина БОНДАР

здобувачка освітньо-професійної програми

«Менеджмент», ЗУНУ

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедра менеджменту,

публічного управління та персоналу, ЗУНУ

Тамара ПОПОВИЧ)

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні процеси такі як: глобалізація ринку, інтеграція економіки, технологічний розвиток та інші, визначають необхідність покращення діючих процесів та систем в організації. Ключовим показником для підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку стала якість. Якість вже давно перестала бути однією з характеристик продукту, вона стала ключем до досягнення лідерських позицій на ринку, утримання споживачів, розвитку бізнес-процесів в організації. Саме тому система управління якістю представляє собою фундамент для створення успішного бізнесу, для підприємства інструментом підвищити свою конкурентоспроможність та зміцнити позиції на ринку.

Одним із важливих кроків входження України на ринок світової економіки є впровадження системи управління якістю та її сертифікації відповідно до вимог стандарту ISO 9001:2015. Даний стандарт розглядає СУЯ як інструмент, що гарантує належний рівень якості процесів, робіт та послуг. Щоб задовольнити потреби споживача така система на підприємстві є обов'язковою частиною загальної системи управління та повинна спиратися на низку ключових принципів, що лежать в основі міжнародних стандартів.

Систему управління якістю слід розглядати як: сукупність взаємопов'язаних дій, процесів та ресурсів, які організація використовує для досягнення цілей, створення цінностей та

забезпечення стабільних результатів для зацікавлених сторін. Вона охоплює планування, управління та оптимізацію процесів, дозволяє керівництву ефективно використовувати наявні ресурси з урахуванням короткострокових та довгострокових наслідків, а також забезпечує механізми для виявлення та реагування на передбачені й непередбачені ситуації [1].

Дієва та ефективна СУЯ на будь-якому підприємстві, не зважаючи на його вид діяльність, містить наступні обов'язкові компоненти [2-3]:

- політику та цілі якості на підприємстві;
- контроль та управління документацією;
- внутрішні процеси підприємства;
- структури удосконалення процесів, що впливають на якість;
- контроль за дотриманням політики якості.
- тестування та аналіз якості.

Система управління якістю не може діяти як окремий елемент, вона інтегрована в усі процеси виробництва, управління підприємством. Тому впровадження управління якістю - це не просто крок, щоб відповідати вимогам стандартів, а нове бачення та спосіб ведення бізнесу, що має ряд переваг над конкурентами.

Головна ідея СУЯ полягає в постійному прагненні підвищувати якість продукції та послуг. Завдяки впорядкованим стандартам і чіткому контролю якості вона забезпечує стабільний результат, який відповідає або навіть перевищує очікування споживачів і вимог галузі. Така послідовність в роботі є ключовою у формування позитивної репутації бренду та зміцнення довіри клієнтів.

Ключовим для підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є економічна ефективність та раціональне використання ресурсів. Система управління якістю допомагає упорядкувати роботу, усуває зайві операції та вдосконалює процеси виробництва, що у свою чергу підвищує продуктивність. Окрім цього, орієнтація системи управління якістю на постійне

покращення сприяє подальшій оптимізації процесів, що веде до зменшення витрат і підвищенню гнучкості в роботі підприємства.

Уміння приймати рішення, спираючись на точні та достовірні дані, має особливу цінність для будь-якої організації. Система управління якістю інтегрує збір інформації та аналіз даних, заперечуючи керівництво компанії необхідними аналітичними даними. Такий підхід допомагає вчасно помічати тенденції, прогнозувати зміни на ринку та обирати потрібні стратегії, що узгоджуються з довгостроковими цілями підприємства.

Однією з особливостей системи управління якістю є те, що вона залучає всіх працівників без винятку у процес забезпечення якості продукції. СУЯ формує почуття власної відповідальності кожного працівника, що має вирішальне значення в мотивації співробітника робити внесок в діяльність підприємства та його розвиток. Система управління якістю не просто залучає співробітника, вона ще надає інструменти для навчання та підвищення рівня кваліфікації працівників [4-5].

Перелічені переваги від впровадження системи управління якістю мають позитивний вплив на діяльність підприємства. Система управління якістю не є просто формальністю, що необхідна для репутації бренду та демонстративним доказом відповідності міжнародним стандартам. Управління якістю є ключовим фактором, що допомагає підприємству адаптуватися до сучасних умов, мінімізувати втрати від непередбачуваних ризиків та раціонально використовувати свої ресурси. Саме система управління якістю є основним каркасом ефективного виробничого процесу, адже вона забезпечує контроль на усіх етапах виробництва, має чітку організаційну структуру для ефективного та чіткого управління, визначає слабкі місця підприємства та шукає шляхи їх усунення.

Також система управління якістю зосереджена не лише на виробничому процесі, вона охоплює всю організацію загалом, що

означає її вплив на кожен підрозділ, кожну операцію та кожного працівника. Такий комплексний підхід дає змогу вибудувати узгоджену модель управління, де всі елементи працюють на досягнення спільної мети - стабільної якості, високої ефективності та здатності швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища.

Система управління якістю перетворюється на стратегічний інструмент розвитку, що забезпечує підприємству довгострокову конкурентоспроможність, стійкість та можливість упевнено діяти в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел:

1. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 30 с. (Національний стандарт України)
2. Що таке системи менеджменту якості (СУЯ)? URL: <https://lnk.ua/xNKQ877e8>
3. Цимбалюк Г.С. Ключові аспекти системи управління якістю продукції на етапах її виробництва. Економіка: реалії часу. 2017. №1 (29). С. 129–134
4. Акопова В.Г., Мирошніченко О.В. Аналіз процесу управління якістю продукції на підприємствах і в організаціях. Вісник соціально-економічних досліджень. 2012. Вип. 2. С. 9–12
5. Talha Ahmed Gill (2023) Benefits of Implementing a Quality Management System (QMS) in 2024 URL: <https://www.folderit.com/blog/8-benefits-of-implementing-a-quality-management-system-qms-in-2024/>